

Kiadóhivatal:

Kaposvár, Teleky-utca 9.

Ide czimezendők az
előfizetési pénzek,
hirdetések és nyilttéri
közlemények.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 „
Negyed évre 1 „

Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Teleky-utca 9.

Ide küldendő a lap
szellemi részét illető
minden közlemény.

Bérmertetlen küldeményt
nem fogadunk el.

Kéziratokat vissza
nem adunk.

SOMOGYI UJSÁG

MEGYEI- és HELYI-ÉRDEKŰ, VEGYESTARTALMU HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton

Felelős-szerkesztő: ifj. Nagy Ferencz.

Tisztelt olvasóinkhoz.

A „Somogyi Ujság” folyó évi január 1-én indult meg, ez idő óta támogatta folyton a közérdeket — igyekezett oda hatni, hogy megyénkben a nagyközönség érdekei erkölcsi és anyagi tekintetben érvényesítettven kielégítést nyerjen, igyekezett oda hatni, hogy az egész vármegye erkölcsileg és anyagiilag emelkedjen.

Foglalkozott társadalmi életünkkel, fáradozván annak előmozdításában — mely célból-e pár hó alatt is többször kelt a jó ügy védelmére.

Midőn a lap megindított ez lett czélul kitűzve, e cél mellett mint társadalmi lap a maga haláskörében megtett minden tőle kitelhefőt.

A szerkesztőség tehát beállította azt amit megindítása alkalmával, a nagyközönségnek ígért.

Az eddigi szerkesztő egyébb elfoglaltsága folytán a lap szerkesztésétől vissza vonulván, több barátom felkérése folytán lapunknak ezentuli szerkesztését elfogadtam, iparkodván azt a jó ügy érdekében minél sikeresebben tovább vezetni.

E változás tehát nem leend ifju lapunknak — melynek eddig és munkása voltam — szellem irányára is változással, mert ép úgy mint a múltban volt, a jövőben is — lapunknak egyedüli célja lesz a közügy s a közjó társadalmi utoni támogatása.

Lapunkban szolgálni fogjuk a közművelődés, népnevelés, közgazdaság és a társadalmi kérdések ügyét, — melyeknek tárgyalása alkalmával célunk egyedül a nagy közönség érdekeinek, az egész vármegye előhaladásának, a társadalmi élet felvirágzásának előmozdítása leend.

Támogatják a közügy harcsoait s minden befolyástól menten, a teljes függetlenség s a szabad szó elve folytán segítjük és védjük mindazokat, kik a közjólét előmozdítására történt törekvéseik alkalmával megtámadtak — avagy — az egyéni érdek önzése következtében, a közérdek javára tett lépéseikben feltartóztatni szándékoltnak.

Miután ma már egy lap sem zárkozhatik el oly kérdés elől mely a társadalomnak minden osztályát fog-

lalkoztatja, lapunk is — a mennyiben mint társadalmi lapnak tehetségében áll — foglalkozni fog a szocialis kérdéssel is, mely kérdésben szinte fenn tartjuk teljes függetlenségünket, mégis feltétlen hivei leszünk a törvényes állapotoknak, a közvagyon s a társadalmi tisztességet pedig a netánellenők intézett támadásokkal szemben — szolgálni és védeni fogjuk.

Miután az önzés a közügyeknek mindig legnagyobb ellensége volt, czélunk és szándékunk az önérdék kérdéseit mindazon társadalmi harcokból melyek a közjólét előmozdítására irányulnak — teljesen kizárni, felajánljuk lapunk hasábjait mindazoknak, kik a közügy téren tevékenységet fejtven ki szükségesnek és indokoltnak látják azt, hogy a nyilvánosság előtt nyilatkoznak — avagy — eszméjüket a nagy közönségnek átadni akarják.

Lapunk a fent jelzett irányban fog szerkesztetni, s e cél elérhetésére fog hozni, a társadalmi közjólét elérését tárgyalt vezércikkiken kívül közgazdasági, szépirodalmi, úgy az egyes vidékek érdekében irt közleményeket, híreket és egyébb apróságokat.

E célból, s hogy az igen tisztelt olvasó közönség igényeit teljesen kielégíthessük, igyekeztünk számos jeles munkatársat nyerni kik a lapot szellemileg segíteni és támogatni fogják.

Lapunkat a nagyközönség pártfogásába ajánlva újra kijelentjük, hogy mi a nagyközönség érdekét, a társadalom közjólétét s a vármegye haladásának ügyét hiven, lelkesült kitarással fogjuk szolgálni.

ifj. NAGY FERENCZ

felelős szerkesztő

Előfizetési felhívás.

Lapunk az ismertett irányban szerkesztve minden szombaton fog megjelenni.

A lap helyben, szombaton kifog hordatni, a vidékre küldendők pedig úgy lesznek a postára feladva, hogy vasárnap az már olvasható legyen.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egy hóra 10 kr.

Jegyző és tanító uraknak:

Egész évre 3 frt
Fél vére 1 frt 50 kr
Negyed évre 75 kr.

Kérnetek az igen tisztelt előfizetők lakcziemeik pontos közlésére, nehogy a hiányos címzés folytán a kézbesítésnél zavarok fordulnak elő.

Az előfizetési díjakat Teleky utca 9 szám alatt kérjük küleeni.

A „Somogyi Ujság”

szerkesztősége és kiadóhivatala

A hitel s a birtokviszony.

Financiális és hitel-viszonyaink — jól tudjuk tapasztalatból is — tetemesen javultak. A pénz forgalom erősen emelkedett hazánkban, hitelünk hatalmasan javult a külföld pénzpiacán.

Pénzüntézteinek a betétek után állnak a kereslettel arányban.

Kétséget nem szenvedhet, hogy eme pénzügyi viszonyaink is nagyon javulnak s szebb, jobb jövő előtt állunk.

A földbirtokok értéke ugyszólván rohamosan emelkedik. Olyan birtokokra melyeket néhány évvel ezelőtt 50 ezer frtéért vásároltak, ma 100,000 frtolt adnak kölcsön.

Örömrünknek csak azon egy körülmény szab hatást, hogy a magyarországi földbirtokoknak tulajdoni része külföldi kölcsönökkel van terhelve, mely kölcsönök törlesztése évekre lekötve van, mi némileg jellemzőleg hat a külföldi pénzpiácraon fináncziális és hitel viszonyaikra.

Pénzkezelő birtokosainknak le kelendő szokni azon valóban téves felfogástól, hogy a külföldi pénzüntézeteknél 30—40 esztendei részlet törlesztésre felvett pénzkölcsön olcsóbb kamattal mellett szerezhető meg, mint hazai pénzüntézetekben; hisz tapasztalatból is jól tudjuk, hogy a külföldi pénzüntézetek által foganatosított birtokbecslési eljárás tetemes költségekkel jár, s gyakori eset, hogy a földbirtok valóságos értékére alig adnak az érték egyharmadának megfelelő pénzkölcsönt míg hazai pénzüntézt teink a tényleges becsértéknek kétharmadát is adják, sőt az egyharmadát is felülkérlik.

alak szaksz. az. az. az. az. az.

is sokkal előnyösebb, s coulánsabb feltételek mellett szerezhető meg a felvenni szándékolt pénzkölcsön, ha ennek beszerzésével hazai intézeteink bizatnak meg.

De foglalkoznunk kell kisbirtokosainak hitelviszonyának kérdésével is:

A kisbirtokos gyakran jut szorult helyzetbe, s a várandó termésre pénzkölcsönt kénytelen felvenni.

Eszorogatott helyzetükben fűhöz-fához kapkodnak, s nem ritkán jutnak azon kényszerhelyzetbe, hogy vagy birtokuktól kénytelenek megválni, vagy pedig várandó termésüket a kereskedőnek előre potom áron eladni.

A kereskedővel megkötött pénzkölcsön rövid időre természetesen kárántja a hinárból, azonban a visszafizetés alkalmával ismét újra pénzvarba jut; főleg rossz gabnaárak, vagy rossz termés esetén.

Nem szándékunk, nem is lehet szándékukban, hogy kereskedőink ellen panaszt emeljünk. Nagyon téves azon nézet, hogy a kereskedő által meghatározott árak a termelő érdekeire s a gazdaság viszonyaira károsak volnának, — mert az ily előre eszközölt vétel és eladásra felvett kölcsönnek gyakran a kereskedő vallja kárát, amennyiben a szállítás határideje alkalmával átvett előre megvett gabna sokkal alantabbi áron áll, mint az megfizetve lett.

A kereskedőtől pedig azt nem is lehetne zokon venni ha igyekszik minél jobb üzletet csinálni, ez lévén az ő megélhetési forrása, ez által tud magának és hozzá tartozóinak biztos jövőt megállapítani és egyáltalában az már emberi érdem vagy gyengeség, hogy mindenki azt szereti ha munkája után

minél nagyobb a siker, ennek ellenkezőjét a kereskedőtől sem várhatjuk.

De aki idejében segít az kétszer segít, tehát a szegényebb — vagyis a polgári osztályt és — akkor kellene segíteni amikor legjobban rá van szorulva, mely idő pedig nem több 2—3 hónál és az aratás előtt van, ha tehát ekkor kapna a megszorult polgár olcsó kammat mellett biztosan pénzt, azt az aratás után vissza fizetve tekintve az idő rövidségét alig róna rá valamilyes terhet.

Azonban ezt nem lehet és nem is kell a kereskedőtől várni, mert az is magán emder lévén nagyon természetes hogy tőkéjét nem fogja kisebb kamatra kölcsön adni mint milyen eredménnyel ő azt üzletében forgatja, — hanem igenis megtehetnének nagyobb pénzintézeteink melyek 4—4½% mellet adják ki tőkéiket.

A tőke elhelyezését pedig biztosítotná az, ha e célra igénybe vennék a községi előjáróságot, ő a kölcsön összeget kiosztja s arra nézve felelősséget vállal.

Ezt figyelmébe ajánljuk a közigazdaság javításán fáradozó vezérferfiaknak, ezen eljárást siker koronázná, fáradságukért pedig a szorongatott emberiség hálája bő jutalma lenne.

A megyei törvényhatósági bizottság f. hó 7-én tartja rendes évnegyedes gyűlését mely iránt megyeszerte nagy érdeklődéssel viselkednek.

A gyűlés eltekintve attól, miszerint több állás fog választás útján betölteni, igen érdekesnek ígérkezik — mert a gyűlés alkalmával három szabályrendelet tervezet is fog tárgyalatni, melyek mind egyikére igen nagy szüksége van, részint a városi lakosságnak, részint pedig a vidék gazda közönségének.

Ha rá tekintünk az előttünk fekvő s 113 számból álló tárgysorozatra, a grúdal összeállított szabályrendelet tervezetekre, — lehetetlen, hogy elismerésünknek kifejezés: ne adjunk a vármegye azon főújsztviselői iránt — kik ezen ügyeket intézve — ezáltal a megye nagyközönségének érdekei elintézésében oly nagy szorgalmat és buzgóságot tanúsítanak.

A villamos világítás ügyében kötött szerződés a miniszter által némely kisebb észrevételek mellett érkezett le a városhoz, — azonban az április hó 25-én tartott városi képviselőtestületi közgyűlésen az észrevételek elfogadtatván, — Kaposvár város villamos világítási ügyének útját most már mi sem fogja akadályozni.

Érdekes végtárgyalás.

Somogyi Sándor kereskedő gyilkosának Vuncs Vince közműves segédnek bűnügyében hozott ítéletet e hó 23-án a kaposvári kir. törvényszék. A bűnügyi tárgyaló-terem szünlitig megtelt kíváncsiakkal. Fel tizkor vezették elő a vádlottat, egy 21 éves suhancot, kinek pusztán megjelenése már a legrosszabb benyomást teszi.

Nyurga, szőrös képű, mindig mosolygó legény, kinek arcán nyomot hagyott a börtön gyilkos levegője.

Az elnök kérdéseire nyugodtan, mosolyogva ad feleletet, szeméit kíváncsian hordozza körül a közönség csoportján.

A megbanásnak legkisebb jelét sem árulja el, midőn higgadtan bevallja, hogy február 11-én éjjel zörgetett Somogyi házában kapuján, majd az udvari ablakokat verte, mire kijött Somogyi s őt elakarta kergetni. Ő nem tágitott, mire dulakodás támadt köztük. S ő Somogyit szíven szurta.

Nyugodtan, majdnem nevetgélve beszéli el, hogy otthon a tett elkövetése után még megvaeszoázott a még véres késsel kenyeret szel, s aludni tért.

A „SOMOGYI UJSÁG“ TÁRCZÁJA.

Ne huzzátok!...

Ne huzzátok, ne huzzátok!
Ugy fáj nekem ez a nótá...
Réges-régen egy leánya
Rám borulva
Fájó szívvel ezt dalolta.

Szomorúság, esupa bánat...
Hogyan reszkett az ajka...
Kicsordult a köny szeméből...
Fájó szívvel
Elmerengnek néha rajta.

Ne huzzátok olyan busan
A jó Isten is megáldjon!
Még az a lány azt gondolja
Síratom a
Rég elvesztett boldogságom!

Marton Manó.

Boros doktor.

Boros Elemér egyike volt a vidék legkeresettebb orvosainak. Harmincz éves, szép magas ember volt. Soha társaságokba nem járt, egyedül könyveinek s betegjeinek élt — no meg emlékeinek. Gyakran lehetett nyári reggeleken az erdőben találni olyankor, mikor más halandó még reggeli álmát aluszsza. Magam is imádom a természetet, én is gyakran sétálok kora reggel a szabadban, s ily sétám alkalmával láttam, hogy Boros az erdő egy mohlepte kővén ül, két tenyerébe hajtja fejét. Nagyon mélyen elmerülhetett gondolataiba,

hogy észre sem vett mikor feléje közeltem.

— Jó reggelt Boros ur! — szólított meg őt.

Boros ijedten néz reám, idegesen nyul zsebkezdője után — ekkor vettem észre, hogy könyezik.

— Jó reggelt kedves barátom... há' ön is eljött élvezni a szép reggelt? Meglehetősen szép időnk van...

Látszott rajta, hogy keresi a tárgyat, melylyel figyelmemet más felé terelje. Nem akartam tolatkodó lenni és sietős utamat adva okul, elhagytam őt, mintha a közeli faluba mennék. Legnagyobb esodalkozásomra Boros velem tartott. Szótalanul haladunk egymás mellett egy darabig. Látszott rajta, hogy szeretne valamit mondani.

— Észre vette, hogy ma sirva talált?

Meglepetve néztem rája. Ilyen bevezetésre nem számítottam s ő anélkül, hogy feleletemet bevárta volna, ismét az előbbivel éppen nem összefüggő kérdést intézett hozzám:

— Mondja csak, milyen embernek tartanak engem a társaságban?

Ez a kérdés még jobban meglepett.

— Visszavonult, magában élő, meglehetősen mogorva embernek.

— Igazuk van. De higgye el, nem kívánom soha a társaságot.

— Hát ha napi munkáját végezve

fáradtan megy haza, kedves doktor ur, nem kíván föludulni, szórakozni?

— (Szórakozni, oh nem! Ami a föludulást illeti, ezt a reggeli sétákban keresem és találok föl. A társaság nekem szórakozást nem nyújt. Képzelsen el ön olyan embert, kinek a szíven a bu férgérág, kinek halavány arca éles ellentétben áll a többiek életet és jókedvet sugárzó arcával. Képzelsen el barátom kiszáradt virágot az életet lehelő tavaszi levegőben: ez volnék én a társaságban. Azt a száraz virágot sem keresi föl se méh, se pillangó, csak az összhangot rontja.

Hallgatva folytattuk utunkat kis ideig. Ismét ő volt az, aki megtörte a csendet.

— Pedig látja, nem ilyen voltam én mindig. En is életvidor voltam, rajongtam a nőkért — nem, nem jól fejeztem ki magamat, — csak egyért rajongtam.

— Ah, tehát csalódott?

— Nem, én tudom azt, hogy Róza még most is szeret; de — a körülmények kényszerítették arra, hogy megszegje esküjét. Elmöndom önnek azt, amit a világon még senki sem hallott tőlem — ha nem untatom vele.

— Oh legkevesbé sem, s bizalma valóban megtisztelő.

— Hagyja el barátom az udvariaskodást. En ezt önzésből teszem; szükségem van arra, hogy bumat, bajomat más-sal is közöljem. Higgye el, a szívbezárt-

Tizenhárom tanut hallgattak ki, kik mindnyáján többé-kevésbé terhelőleg vallottak.

Psik Lajos kir. ügyész vádlottat a btkv. 279. §-a utköző szándékos emberölés büntette miatt kérte bűnösnek kimondani s e szakasz értelmében megbüntetni. Szalay Károly védőügyvéd, védezőének beszámíthatatlan állapotát akarta igénybevétni, s megbüntetését a btkv. 366. §-a alapján kérte.

A kir. törvényszék a büntető-törvénykönyv 279281 §§-aiba utköző szándékos emberölés büntetében mondta ki vétkesnek, s 5 évi fegyházbüntetésre, s 3 évi hivatalvesztésre ítélte, beleszámitva a kitöltött 1 havi vizsgálati fogságot. Ugy az ügyész, mint a védő feleltek.

HIREK.

— Kérem! Felkérjük a tek. ügyvédi és bírói kart, hogy hirdetéseiket lapunknak, — mely azokat a legpontosabban és legjutányosabban közvetíteni fogja, — megküldeni s illetve ezekben lapunkat is részesíteni szíveskedjék.

A kiadóhivatal.

— Szolgabírói áthelyezések. Bóné Kálmán Nagy-Atádi és Kaeskovich Gusztáv csurgói szolgabírák hivatalból kölcsönösen áthelyeztetett, s állásaikat új székhelyeiken már el is foglalták, mint halljuk az áthelyezésnek azért kellett megtörténni, mert Kaeskovich a csurgói főszolgabíróval közeli rokonságban van.

— Törvényhat. biz. gyűlés. A f. hó 7-én tartandó gyűlés alkalmával leszen tárgyalva a megyei mezőgazdasági biz. szervezéséről, a bérszolga iparról és a sertés orhancz elleni kényszer oltásról szóló szabályrendelet tervezet.

— Az Albrecht-ezred jubileuma. Albrecht kir. herczeg gyalogezrede, a mi házi ezredünk nagyban készül fennállásának százötvenedik évfordulójára, a melyet június 24-én a custozzai csata napján ünnepelnek meg nálunk az ezred kiegészítő kerületének székhelyén Kaposváron. Az ezred

törzse és három zászlóalja, amely most Pécsen állomásozik, ebből az alkalomból szintén Kaposvárra jön, ahol az egész ezred Albrecht főherczeg vendége lesz. A kaszánya udvarán felállítják azt a sátor, amelyben Albrecht főherczeg a custozzai csata idején lakott. Az ezredtulajdonos a nyolczvanas évek elején járt uőljára Somogy megyében, a hol a nép nagyon barátságosan fogadta, több helyen követ is megdobálták. Az ezrednek szép multja van. 1744-ben alakította a híres Clerici francia eredetű tábornagy. Az ezred 70 évig állomásozott Milanóban, résztvett azóta a monarchia minden hadjáratában s különösen kitüntette magát 1869-ben a dalmáciai fölkelés alkalmával, a mikor Krisevics várát vitéz rohammal vette be. A boszniai okkupáció idején a dolna tuz-lai ütközetben jeleskedett. Az ezred magyar nyelven megírt történetét a jubileum napján kiosztják a legénység és a népis-kolák gyermekei között.

— Meghívó. A fonyódi nyaraló illetve fürdőtelep összes előmunkálatai elkészülvén, van szerencsém folyó évi május hó 7-én délutáni 4 órára a vármegyeház nagytermében tartandó értekezletre meghívni. Az értekezleten, az összes a tulajdonosokkal történt megállapodások, mérnöki munkálatok, költségvetés, alapszabálytervezet fognak előterjesztetni, a melynek megtörténte után az alakuló gyűlés is meg fog tartatni. Eppen ezért felkérem, hogy az értekezleten mulhatlanul személyesen részt venni, vagy akadályoztatása esetén írásban bejelenteni szíveskedjék azt, hogy villa helyre reflectál-e vagy nem? meg nem jelenés vagy írásban bejelentés be nem érkezése esetén mint nem reflectáns fog tekintetni. Kaposvár, 1894. április 23. Tallián főispán.

— Vonatkisiklás. A déli vasut társaság gólyái állomásán majdnem nagy szerencsétlenség történt, ugyanis április hó 27-én az arra menő teher vonatnak három kocsija kisiklott, azonban szerencsére emberélet nem esett áldozatul és sebesülés sem, — mint halljuk a vasuti személyzetet semmi vád sem terheli.

— Kossuth emlék. Csáktornya vidékén mozgalom indított meg egy Kossuth emlék felállítására, az emlék szobrát azon helyre állítanák fel ahol a holttest először érintette a magyar földet az ügy iránt nagy lelkesültség, gyűjtést szándékoznak indítani egész Zala- és Somogy megyében.

— Öngyilkosság. Nagyberkiben egy Kordé János nevű vagyonos fiatal paraszt gazda hó 25-én forgópisztolyával mellbe lötte magát. A kaposvári kórházba szállítása közben meghalt. Özvegye s 3 éves kis árva maradt.

— Új nótá. Szkladányi József népkolai tanító, kinek neve a zeneszerzés s zeneirodalom terén is kezd ismert lenni, igen szép Kossuth nótát szerzett, melyet Berezák bandája már nagy tetszés mellett muzsikál. A kaposvári kórházba képviselőnek ajánlotta művét, ki meglepő hangszavakban adott köszönetének kifejezést.

— Vonós négyes. Városunkban e hó folyamán műkedvelőkből álló vonós kvartett alakult, melynek tagjai: Szkladányi József, Tittel Lajos, Langsfeld Jenő és Lánosz József. Mozart Belhoben, Haydn műveit tanulják, s június hó folyamán úgy halljuk a közönségnek is alkalma nyílik művészi játékukat élvezhetni.

A kaposvári cukorgyár. A cukorgyári építkezések rohamosan haladnak előre, naponta több száz munkás dolgozik s egyre hozzák a vonatokat a különböző gépeket és kazánokat, — most állítják fel az emeleteken az óriási vaskadakat s a gépházban pedig az egymás mellett fekvő nyolcz gőzkazánt, ha valami fennakadás nem történik még a nyáron elkészül.

— A tanulók túlterhelése tárgyában, mint a közoktatásügyi miniszterium „Hivatalos Közlöny”-ében olvassuk, igen üdvös és valóban humánus körrendeletet becsátot ki gróf Csáky Albin vallás és közoktatásügyi miniszter valamennyi tanfelügyelőhöz. A meghagyás arra hívja fel a tanfelügyelőket, hassanak oda az illetékes helyeken, hogy a tanulókat különbö-

bú ezerszer emésztőbb. Orvosnövendék voltam, szerettem őt s ő is engem. Sorunk azután elszakított egymástól, Róza atyjával egy vidéki városba költözött, nekem a fővárosban kellett maradnom. Folytattuk viszonyunkat levél útján. Én mindig több reménnyel írtam leveleimet, az övéi mindig búsbabak voltak s folyton attól remegtem, hogy reményeimből semmi sem lesz. A szigorlat előtt kaptam tőle levelet, melyben kér, hogy feledjem el, ha tudom; ő engem soha sem fog elfelejteni, de atyja — bukás — erőltetés — menekvés a bukástól — a közbe eső szók el voltak mosódva, mintha könyvek hullottak volna rájuk.

Itt a doktor elhallgatott, hogy gondolatait rendezze vagy talán azért, mert félt, hogy könnyeinek kitorése majd elfátyolozza hangját s ezt én észre fogom venni. Kis idő múlva aztán folytatta.

— Első pillanatra összes reményeimmet láttam romba dőlni. Elhatároztam, hogy véget vetek életemnek; de nemes módon. Letettem a szigorlatot s egyike lettem a legmerészebb orvosoknak. Ott voltam a kolera-beteg ágyánál, tanulmányoztam a typhust, a vörhenyt és diftériást s egyik démon sem nyújtotta ki felém kezét. Így tettem szert hírré, így szereztem tapasztalatokat épp akkor, mikor halni vágytam. De már most nem kívánok meghalni. Biztos forrásból tudom, hogy Róza férjével ebben a városban van; tudom azt is, hogy nyomorban vannak; tudom azt is, hogy az a nyomorult az én

bálvány képemet — veri. Veri az istentelen! Elni akarok, föl akarom őket keresni; s ha igaz, akkor — akkor az Isten legyen irgalmas annak a nyomorultnak, én nem kegyelmezok!

Megállt. Arcza lángvörös lett, arci kidüledtek, keze görcsösen öklöbe szorult, úgy nézett maga elé; aztán hirtelen kezét nyujtva, eltávozott mellőlem. Talán megbánta, hogy ennyit is mondott.

Elgondolkodva a hallottak fölött, folytattam sétámat.

Két hétre a fönebb leírt jelenet után ismét találkoztam vele; de nem volt egyedül: egy kis lánygyermeket vezetett a jobb kezén. Már messziről meglátott s megszólított:

— Jó reggelt! Jó reggelt!

— Alázatos szolgája Boros uramnak. Nos hogyan van?

— Köszönöm, mióta kis leánykám van, azóta ismét a régi jókedvű ember vagyok.

— Kis leánykája? — Nagyon bárgyú arcot vághattam, mert hangosan el kacagta magát.

— Vagy ugy! Hiszen ön nem tudhatja, hogy tettem szert rá.

— Igazán kíváncsi vagyok.

— No lássa, a multkor addig mondtam el önnek a történetet ugyebár, hogy Róza ebben a városban lakik? Nos hát rájuk akadtam. A férj éppen deliriumban volt a sok pálinkától, egészen elállatiasodott; a nő halálos betegen feküdt

az ágyban, a leányka egy padon ült és sirt. Nem, nem a boszura gondoltam ekkor, az orvos lépett bennem előtérbe. A férfit a kórházba szállítottam, a haldoklót gyógykezeltam — nem ismert rám. Érezte, hogy vége közeleg: kis gyermekét kérte magához. Hosszan nézte, szeme könnyel telt meg.

— Ki viseli majd gondodat, szegény árvám, ha én meghalok?

— Majd leszek én atyja, asszonyom — nyugtassa meg magát. — Feloltam neki.

Ő rám nézett, először csodálkozva, aztán lassanként kezem után nyúlt. Fölült ágyában, majd egész teste remegni kezdett s e kiáltással: „Elemér!” — nyakamba borult. S én ott ültem az ágya mellett, átölelve tartottam rám hajló testét, hallgattam mindig lassabb szívverést míg ez teljesen elállt. Karjaim közt halt meg...

Még tovább is folytatta volna tán szavait, de a kis leány egy pillangót látott meg s azt szerette volna megfogni. Kicsiny ujjával rámutatva így szólt:

— Papa! édes papa! ni...

Boldogságtól reszkető kézzel ölelte át a kis teremtet s csak annyit felelt rá:

— Szegény kis gyermekem!

— Remélem, doktor ur, most már lesz szerencsénk önhöz a társaságban is.

— Hová gondol, találom én most otthon is szórakozást!

Qómel Anzelm.

zö szünidők alkalmával ne terheljék túl annyira minenféle házi és írásbeli feladatokkal, hogy azok még a rendes előadási napoknál is jobban el vannak foglalva. A vakákziú nem arra való, hogy a tanuló szünidő nélkül agydn legyen halmozva, teendővel. Hanem hogy a néhány napon át kipihenve és felüdülve friss erővel és megújult munkakedvvel álljon ismét anárai elé. A szünideji penzum tehát a miniszter rendelete értelmében ne terjedjen ki 17bbre, a következő első előadásra való előkészülésre.

— **Lóversenyek.** A budapesti turf ismét megnépesül, f. hó 6-án kezdődnek el a lóversenyek, az idei kedvező időjárál mellett hihető nagy lesz a lóversenyek közönsége és a bockmaekerek haszna.

GSARNOK.

A holdfogyatkozás.

A címéről ítélve bizonyára azt fogják hinni uraim, hogy én most valami száraz astronomiár megfigyeléstől értekezem. Csalódnak. Nem egészen ilyen unalmas a téma. Nem értek én a csillagászathoz. Van ugyan két fényes, ragyogó csillag, a melyből olvasni tudok, de ez amolyan földön járó, meg aztán szórván nem is tartozik a tárgyhoz.

A mult esztendő nyarat egy kedves, t. i. könnyen pumpolható nagybátyámnál, falun töltöttem.

Jórávaló öreg ur az én Károly bátyám; olyan igazi, töröl metszett, magyaros alak; jószágos arcza örökké derült, mosolygó, nagy, fekete, beszédes szemei elárulják angyali szívjóságát.

A várhatlaki uradalom „jószágkormányzója” az öreg (ispán ám, csak hogy rendkívülien szereti, ha jószágkormányzónak titulálják).

Nála jön össze esteinkint a falu, (pardon! nagyközség) érdeklődése kis pagátot zavarni, no meg olykor nem röstelnek kis kedélyes „véletlen csöndest” sem improvizálni.

Az öreg ur pedig nem fősvénykedvén a jóféle 75-beli agarévi sillerjével, biz’ sokszor megesik, hogy a tisztelt kompániát amolyan „derült kedélyhangulatban” lehet találni.

Mikor úgy tíz óra felé a biblia forgatásban elfáradnak a kezek, s jobban az öblös porcellán korsó van igénybe véve, a jó nótárius nem szidja, átkozza a magyei adminisztrációt, nem kívánczik vissza a „rég jó világba”, hanem csöndesen hátrahajtja nagy kopasz fejét, s félelmes horkolással adja tudtul, hogy jótékony, édes álomnak adott helyt fáradt szempilláin. A mindig mosolygó, szelíd tiszteletes ur szemüvegét homlokára tolva ezitál egy megsárgult újságpapírból háborus híreket s könnyei oly sűrűn omlanak, hogy alig bírja letörölgetni, majd szemei vadul forogni kezdenek üregekben, dühösen csap az asztalra, — a poharak csörömpölve hullanak alá... s ismét sir, busul a haza állapotján. A jegyzősegéd a tükör elé állva igazítja nagy piros másli nyakravalóját, de minduntalan odébb tántorog, ezt megünva a szoba közepére áll, s kezebe véve a boros kanecót, iszonyu páthosszal, rémséges arczfintorításokkal deklamálja az ő borizú hangján a „tetemre hívást” s ha valaki véletlenül mosolyog ezen, rögtön dnellimmel fenyegetődik, még a Mária nénimet is provocálta egy ízben. A mester, a jámbor Tóth Ádám bácsi, kinek egyéb gyöngéje nincs, minthogy folyton komisz dohányával dicsekszik, falhoz döntött széken ülve rája kialudt pipája száját s közbe keserű könnyhullatások közt

énekli: „Van neki, van neki, van neki van...” kezdetű kedvencz, régi nótáját és ha nénim nem csodálja és nem dicséri melancholicus baritonját, fölpattan széke-ről s rémséges gesztusokkal ad méltó felháborodásának kifejezést, s ha meg nem követik alásan, bizonyosan azzal ijeszti a kompániát, hogy haza megyen.

Egy ilyen forma alkalommal tiszteletes uram azt indítványozta, hogy létesítsenek egy samaritánus egyesületet, s hogy ennek szükséges voltát bebizonyítsa, felhozta, hogy Fülöp Treszka, a boldogult kurátos lánya is elővegyülvén, két kis nevetlen árvájával más kenyere szorolni kénytelen, s benső meghatottsággal jelenti ki, hogy ez „tarthatatlan állapot.”

Leszavazták a jó szentatyát.

Károly bátyámnak már ennél életrevalóbb eszméje támadt.

Sajnos tény, — ugymond — hogy eddig — szép, zengzetes, szóben bő, édes anyanyelvünkben nem fedeztek fel szót, mely a germán eredetű „sillert” helyettesitené; ő bizony tanulmány tárgyává tette ezt, s hosszan búvárlat, kutatás után „kisütötte”, hogy a legszebben hangzó, legalkalmasabb s legokkerűbb lenne a „vörhenyeges” elnevezés.

Már a házi ur iránt pusztá reverenciából is falrengető taps és egetverő vivat lett a válasza.

... Én e közben egy kalendáriumot lapozgattam... Egy helyen megakadt a szemem... Azt veszem ugyanis észre, hogy azon nap éjjelén 1/2 1 óra utáni 7 perczetel holdfogyatkozás lesz észlelhető.

Örömmel hoztam ezt a nemes kompánia értésére; még nagyobb örömmel vették tudomásul.

Alig vártuk a 1/2 1-et.

A bácsi antik teleszkópiumát a vendégeknek ajánlotta fel, én pedig egy régi színházi látócsövet kerestem elő a tükör fiókból az öreg ur számára.

Várakozó állást foglaltunk el.

... Mélységes mozdulatlan csend volt a természetben, csak egy szerelmes komondor üvöltött kétségbeesett szót az éjszakában...

A mester feltántorgott a padlás-följárás elé tett létrára, hogy jobban lásson vele vitte a szent atya — mint ő mondá — pápaszemét; mi pedig a ház előtti verandán vártuk a csodás tüneményt.

Már régen elmúlt 1 óra; még semmi jele a holdfogyatkozásnak; már jó Mária nénim attól félt, hogy lunatikussá leszünk.

... Egyszerre észbontó sikoly rázkódta meg a leget, melyet tompa zuhanás követett.

Mintegy megkörülten maradtunk helyeinken pár pillanatig. Fölugrottunk és kutatni indultunk a hang eredetét.

A padlás följárás eljöttünk. Uram fia!... Itt fekszik a jó mester sirva, jajgatva a földön, egyik kezében a szemüvegét tartván, másikat görcsösen szorítva öklére.

Bevitük a szobába; lefektettük, felcsufluk, s ujra kimentünk várni a hold fogyását.

Már 4 óra. Mégsem akar mutatkozni.

Öt óra volt, midőn álmosan, borgőzősen, csalódottan imbolygott haza felé a diszes társaság.

A szobába érve alapos gyanum támadt, pláne mikor az öreg rámförmedt:

— Múskor a dédeket ültess fel öcsém!

Megnéztem a kalendáriumot. Oh fá-tum! — tavalyi volt.

* * *
Azóta sokszor találkozom a mesterrel, s ha megakarom haragítani, csak holdfogyatkozást kell említenem, hogy a világ legdühösebb emberét lássam magam előtt.

lze.

Somogyvármegye alispánjától.

12093 sz.

1894.

Pályázat.

Kaposvár r. tan. városnál üresedésbe jött s évi 500 frt fizetés 100 frt lakpénzzel javadalmazott könyvelő — ellenőri állása ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivom pályázni kívánokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket ide folyó évi május hó 15-ig annyival is inkább benyujtsák, mert a később beérkezők figyelembe nem vétetnek.

Kaposvár, 1894. május hó 1.

M a á r,
alispán.

Üzlet átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy az

„Egyesült ipartársulat”

tulajdonát képező

V E N D É G L Ő T

átvettem és azt április hó 29-től kezdve saját nevem alatt vezetem.

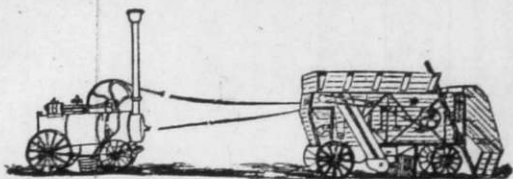
Mindennap friss csapolt Dréher-féle kőbányai sört és az eddig elismert balatonvidéki borokat fogok mérni.

Midőn ezeket a n. é. közönség tudomására hozom, magamat valamint üzletemet becses pártfogásába ajánlva, maradtam

teljes tisztelettel

TRÉDER ELEK,
vendéglős.

Összes gazdasági gépek
elsőrangú minőségben.

saját **hazai** gyártmány

Elővezető feltételek!

GŐZCÉPLŐGÉPEK

Legújultán gyorsabb árak

Rövidített levélcím:
GAZDASÁGI GÉPGYÁR, BUDAPEST.

ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSULAT.
Gyártelep: KÜLSŐ VÁCZI-UT 7.

POSGAY SÁNDOR

gép- és lakatosgyára Kaposvárott

Sétatér-utca 15. sz.

Elvállal mindennemű gépek, különösen varrógépek győkeres javítását jótállás mellett jutányos árért; ugyszinté gőzcéplőgépek kezelését, kiválólag ajánlja rézöntődjét.

Továbbá új szivattyú kutak, tűzifecskendők, tizedes mérlegek készítését, saját találmányu

felnyithatlan biztonsági zárait

kevés tüzelő anyaggal használható vas tűzhelyeit és szobasűrőnyőit. Elvállal mindennemű saját készítményű épület lakatos munkát, melyet nem a vásárusnál szerezt be, mint más lakatosok az öntött vasalást, hanem azt maga készíti, miért is munkájáért felelősséget is vállal.

Végre tudatja a gőzgéptulajdonos urakkal, hogy a gőzcéplőgépek a sok kontár gépkezelők által szakszerűen nem kezeltetnek s nem javíttatnak, miért is ma már sok gép idő nap előtt tönkre jut, így vagy eladni, vagy becsereálni kénytelen a gazdaközönség, mind mellőzve lesz azon aggály, ha hozzám fordulnak javítás és kezelés végett, mely csekélységbe kerül, mert csak a gépnek szabálytalan összeállításában van a hiba, innéut van, hogy a gép contra gőzzel dolgozik tetemes tüzelőanyagot és vizet kíván és erőt még sem bír fejteni, innéut van, hogy a tüzesővek megfolynak és a tűzszekrény elég; továbbá a szalma törekrázó és dobtengely, ha már egészen laposra elkopott, saját találmánya szerint megacézélozza, melynek jóságáért kezkesedik és csak fele árba kerül mint az új.

Teljes tisztelettel

POSGAY SÁNDOR
műegyet okl. gépész és lakatos.

PÁLFFY JÁNOS

kocsi raktára Kaposvárott, fő-utca 68. sz. a kórház átellenében.

Van szerencsém a t. közönség becses tudomására hozni, hogy raktáramban mindennemű e vidékre alkalmas, könnyű, diszesen és izléseesen kiállított, fűdeles vagy nyitott paeton, hajtó-, vadász-, valamint ruganyos

K O C S I K

jótállás mellett, igen mérsékelt áron kaphatók; esetleg már használt kocsik átvételnek.

Javítások és megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek
Kivánatra képes árjegyzéket ingyen küldök.

Tisztelettel

PÁLFFY JÁNOS.

MAGYAR JÁNOS

könyvnyomdája, „Somogyi Ujság“ kiadója

Kaposvárott, Teleky-utca 9. sz.

A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlom a legujabb betűkkel dúsan felszerelt

KÖNYVNYOMDÁMAT

hol minden a nyomdászati szakba vágó munkákat izlésesen és tisztán kiállítva készítek.

Magamat, valamint üzletemet a n. é. közönség figyelmébe ajánlva, maradtam

teljes tisztelettel

MAGYAR JÁNOS.